

Με υπότιτλο «η απίστευτη ιστορία της Σβετλάνα Αλελούγιεβα», η Καναδέζα

καθηγήτρια του Πανεπιστημίου του Τορόντο, R.S., μας μεταφέρει τη ζωή της θυγατέρας του και «Πατερούλη» αποκαλούμενου.

Από τις πρώτες σελίδες γίνεται σαφές ότι η συγγραφέας έχει κοπιάσει. Έχει ερευνήσει, έχει μιλήσει με πολλούς. Στο σύνολό της η δουλειά είναι επιστημονικού επιπέδου. Καλογραμμένο και καλομεταφρασμένο (Πέτρος Γεωργίου), φέρνει στο προσκήνιο τον ιδιωτικό βίο της Σ.Α. αλλά ταυτόχρονα φωτίζει γεγονότα μιας ολόκληρης εποχής.

Η ιστορία ξεκινά από το απόγευμα της 6ης Μαρτίου του 1967, όταν η Σβετλάνα έκανε την αδιανόητη κίνηση να περάσει το κατώφλι της Αμερικάνικης πρεσβείας στο Νέο Δελχί, αυτομολώντας στη Δύση. Ήταν 41 χρονών, άφηνε πίσω μια ολόκληρη ζωή, μαζί με τα δυο παιδιά της.

Δεν ήταν ένας οποιοσδήποτε Σοβιετικός πολίτης ή έστω κάποιος σημαντικός όπως ο σκακιστής Viktor Korchnoi ή ο χορευτής Mikhail Baryshnikov. Ήταν η κόρη του Στάλιν.

Η ζωή της είχε ξεκινήσει με δράμα. Η μητέρα της Ναντέζντα είχε αυτοκτονήσει στα 31 της μετά από δημόσια αντιπαράθεση με τον πατέρα για τα αποτελέσματα της κολεκτιβοποίησης. Το καθεστώς είχε κατασκευάσει την πληροφορία ότι πέθανε από επιπλοκές εγχείρησης σκωληκοειδίτιδας. Η Σβετλάνα ήταν τότε οκτώ ετών θα μάθαινε πολλά χρόνια αργότερα την αλήθεια.

Ο ετεροθαλής αδελφός της, από τον πρώτο γάμο του Στάλιν, αιχμαλωτίστηκε κατά τη διάρκεια του πολέμου και πέθανε κατά τη διάρκεια της αιχμαλωσίας του σε Γερμανικό στρατόπεδο, ακολουθώντας την μοίρα μυριάδων συμπατριωτών του.

Όταν μάλιστα, οι Σοβιετικοί εγκλώβισαν τη 6η Στρατιά της Βέρμαχτ στο Στάλιγκραντ, αιχμαλωτίζοντας και τον στρατάρχη von Paulus, πρότειναν στον Σοβιετικό ηγέτη την ανταλλαγή του Paulus με το γιό του. Ο Στάλιν απάντησε: *«Δεν θα ανταλλάξω έναν στρατάρχη με έναν υπολοχαγό».*

Αυτά ήταν τα πρώτες της χρόνια καθώς στα 17 συνάπτει τον πρώτο γάμο, στα 19 γεννά το πρώτο της παιδί, και στα 21 παίρνει το πρώτο διαζύγιο.

Συγγενείς της φυλακίστηκαν, εξορίστηκαν επί μακρῶ, χωρίς συγκεκριμένες κατηγορίες. Ο μέσος Σοβιετικός πολίτης διαβιούσε σε ένα παράλογο καθεστῶς τρομοκρατίας. Όχι ὅμως η Σβετλάνα. Εκείνη ἐζήσε σε ἕνα αυστηρὰ φυλασσόμενο περιβάλλον, ὅπου συνοδευόταν ἀπὸ σωματοφύλακες σε κάθε της δημόσια εμφάνιση. Μοιραία ἐζήσε στο ἐπίπεδο της κορυφαίας κομματικῆς ἐλίτ.

Η ἴδια, ἀν καὶ καλλιεργημένη, ζεῖ μια ἀστατη προσωπικὴ ζωὴ, ἀπότοκο, προφανῶς, της παρουσίας της σε ἕνα μικρὸ κύκλο μιας πολὺ ταραγμένης πραγματικότητας. Εἶναι λέκτορας στο Πανεπιστήμιο, κάνει μεταφράσεις καὶ παρὰ το γεγονός, ὅ,τι στο Κρατικὸ Πολυκατάστημα πωλεῖται ἀρωμα με ὄνομα «Ανάσα της Σβετλάνα» (σ.171), ἐκείνη ἐπιδιώκει την ἀνωνυμία.

Θα ξαναπαντρευτεῖ θα γεννηθεῖ ἡ θυγατέρα της Κάτια θα ξαναχωρίσει. Καὶ λίγο ἀργότερα συνέβη το ἀπροσδόκητο. Ο θάνατος του πατέρα της, την στιγμή που σύμφωνα με πληροφορίες, ἀσαφείς καὶ ἀόριστες πάντως, κύκλοι του Κρεμλίνου ἤθελαν ἕνα τρίτο παγκόσμιο με πυρηνικὸ πια οπλοστάσιο, ὅπου θα ἀποκτούσαν την παγκόσμια κυριαρχία.

Η ἀποχώρηση ἀπὸ τα ἐγκόσμια του ηγέτη της Σ.Ε. εἶναι ἀπὸ μόνη της μια ἱστορία πολυποίκιλη με γνωστὲς καὶ ἀκόμα με ἀγνωστες πτυχές, Ἐκτοτε ἡ ροὴ της ζωῆς της ἀλλάζει. Καὶ ἀλλάζει πολὺ. Μαζὶ της μεταμορφώνεται καὶ ἡ Σ.Ε.

Προχωρὰ σε τρίτο γάμο που θα κρατήσῃ λιγότερο ἀπὸ τρία χρόνια καὶ ἀκολουθῶς ἐρωτεύεται τον Ἰνδὸ κομμουνιστὴ Brajesh Singh. Το Σοβιετικὸ κατεστημένο της ἀπαγορεύει νὰ παντρευτεῖ. Το '66 ὁ Β.Σ. υποκύπτει στην πολὺ εὐθραυστη υγεία του. Στις ἀρχές του '67 της ἐπιτρέπεται νὰ ταξιδέψῃ στην Ἰνδία γιὰ νὰ μεταφέρει τις στάχτες του ἀγαπημένου της.

Καὶ ἐκεῖ, τον Μάρτιο του '67 κάνει το ἀδιανόητο. Αφήξει μια ζωὴ 41 ἐτῶν, ἐγκαταλείπει τα δυο παιδιὰ της, περνὰ την πύλη της πρεσβείας των Η.Π.Α. πράγμα καθόλου εὐκόλο ἢ σίγουρο καὶ ἀλλάζει περιπετειωδῶς σύμπαν.

Στο φόντο ο Στάλιν. Η μικρή Σβετλάνα στην αγκαλιά του Λαυρέντι Μπέρια. Πίσω τους ο Αμπχάζιος Νέστωρ Λακόμπα. Τον Δεκέμβριο του '36 τον δηλητηρίασε ο Μπέρια, ενώ η σύζυγός του, Σαρίγια πέθανε από βασανιστήρια αρνούμενη να αποκηρύξει τον άνδρα της. Το 14χρονο αγόρι τους, εκτελέστηκε με τουφεκισμό με την κατηγορία της αντιεπαναστατικής δράσης. Ο Μπέρια εκτελέστηκε εννιά μήνες μετά τον θάνατο του Στάλιν. Λέγεται ότι ο Σοβιετικός ηγέτης τον παρουσίαζε ως «ο δικός μου Χίμλερ»

Έτσι, το κορίτσι που βρισκόταν στην αγκαλιά του Λαυρέντι Μπέρια, μετοίκησε στις αγκαλιές του καπιταλισμού. Αφού είχε βιώσει όλη την πίεση του Σοβιετικού συστήματος, ήρθε η στιγμή να βιώσει και την άλλη περίπτωση.

Ο αντίκτυπος ήταν τεράστιος. Έγινε αντικείμενο εκμετάλλευσης, πέρασαν ιλιγγιώδη ποσά από τα χέρια της, και αμάθητη στην διαχείριση τα έχασε. Ο τέταρτος γάμος της ήταν άλλη μια δαπανηρή αποτυχία, αν και της χάρισε το τρίτο και τελευταίο παιδί της την Ολγα – Κρις.

Το δυτικό της ταξίδι, μπορεί να ξεκίνησε με λαμπρές προϋποθέσεις, μα κατέληξε σε οδυνηρή αποτυχία. Αλλά και η επιστροφή στην μητέρα πατρίδα, μετά από 19 χρόνια δεν έφερε καμιά λύση στα αδιέξοδά της.

Οι μυλόπετρες διαφορετικών πολιτισμών, η ασήκωτη ιστορική της μοίρα δεν της πρόσφεραν γαλήνη. Τρία χρόνια πριν εγκαταλείψει τα εγκόσμια έζησε και τη συντριβή να θάψει τον γιό της Ιωσήφ καρδιολόγο, στα 63 του, και εγγονό του Στάλιν. Χειρότερη τύχη είχε ο αδελφός της, Βασίλι που πέθανε πριν τα 41 του, καταπονημένος από τον αλκοολισμό, αφού είχε ταλαιπωρηθεί με φυλακίσεις και εκτοπίσεις.

Όλα τούτα πραγματεύεται η Καναδή συγγραφέας στο πόνημα της, με λεπτομέρειες, παράθεση επιστολών και εξονυχιστική έρευνα.

